

Kérdezési stratégiák a probléma alapú tanulásban

– HOGYAN GAZDÁLKODIK EGY ORSZÁG? –

A probléma feldolgozása az előző óra utolsó részében kezdődik.

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
10'	Problémafelvetés, előzetes tudás számbavétele				
5'	Milyen utat jár be az a pénz, amit szabadidődben vagy szünetben szoktál elkölteni? • (munkáltató / vállalkozó) • szülők (munkavégzés → munkabér) • tanuló (zsebpénz) • vásárlás → büfé, mozi, stb.	előzetes ismeretek számbavétele kérdések segítségével	beszélgetés	páros munka	zsebpénz.jpg
3'	<i>A bevétel és a kiadás fogalma</i> Honnan származnak a <u>bevételeid</u>? • szülők, nagyszülők, stb. Mihez kezdesz a zsebpénzeddel? • persely (megtakarítás) • elköltés (vásárlás) Mik a <u>kiadásaid</u>? • szendvics, üdítő, mozi, stb.		ábra készítése	frontális osztálymunka	tábla
2'	<i>Analógia</i> <u>Házi feladat</u> Képzeld magad egy ország, egy állam helyébe! Interneten való kutatás segítségével írásban válaszolj az alábbi kérdésre! Az osztály egyik felének feladata: • Honnan származnak az állam bevételei? Készíts részletes felsorolást! Az osztály másik felének feladata: • Mik tartoznak egy állam kiadásai közé? Készíts részletes felsorolást! <i>Ajánlott honlapok:</i> http://penziranytu.hu http://ksh.hu	házi feladat kijelölése	-	tanári közlés	tábla

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
	http://napi.hu http://vg.hu				

Az információkeresést a tanulók egyénileg, házi feladat formájában végzik.

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
1'	<u>Az óra szervezése</u> jelentés, adminisztráció				
1'	<u>Az óra áttekintése</u> Az előző óra végén felvetett probléma felidézése. „Hogyan gazdálkodik egy ország?”	célkitűzés	-	tanári közlés	-
1'	A tanulók csoportokba osztása 30 fős osztály esetében a házi feladat kapcsán 15 fő az állam bevételei, 15 fő pedig a kiadásai után kutatott. Az osztály mindkét része 3-3 azonos létszámú csoportra oszlik.				
10'	<u>Információk értékelése, információk felhasználása</u>			csoportmunka	koltseg1.jpg koltseg2.jpg
	Az egyéni kutatómunka és a kiosztott diagram alapján írásban válaszoljatok az alábbi kérdésekre! A kérdéseket a tanulók közösen válaszolják meg, mivel a megoldások felsorolások, illetve az egyéni információgyűjtés során mindenki más-más ismeretre tett szert. Kérdések az állami bevételekkel foglalkozó csoportok számára: 1.) Milyen formában jelennek meg az egyes gazdasági szektorok bevételei az állami költségvetésben? - különböző adók formájában 2.) Mely tevékenységekhez kötődik adófizetési kötelezettség? - munkavégzés - fogyasztás (termékek, áruk, szolgáltatások megvásárlása) - gazdasági tevékenység (vállalkozások, vállalatok → mezőgazdaság, ipar, szolgáltatás) - környezetterhelés - stb. 3.) Melyek a munkavállalókat terhelő főbb járulékok? - nyugdíjjárulék - egészségbiztosítási járulék 4.) A munkavállalókon és a gazdálkodó szervezeteken (vállalatok, vállalkozások) kívül mely forrásokból származnak még bevételei az államnak? - önkormányzatok - Európai Unió 5.) Melyek a költségvetés gazdasági jellegű kiadásai? - energiaellátási támogatások - mező-, erdő-, vad-, és halgazdálkodási támogatások - bányászati és ipari támogatások				

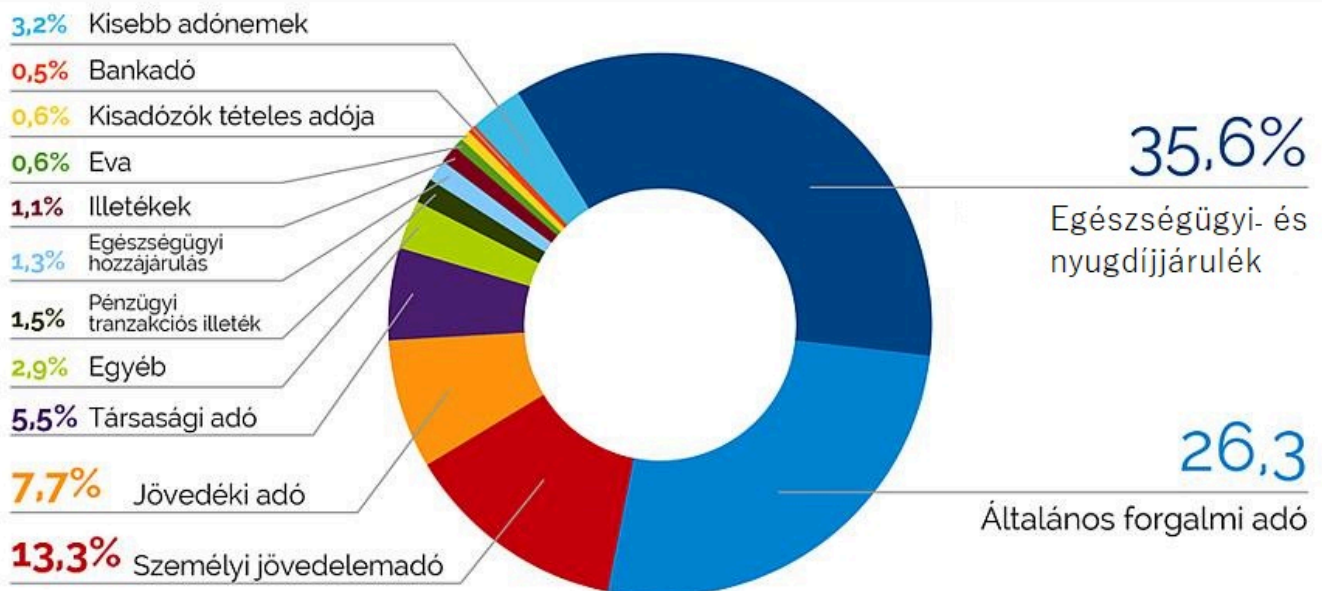
Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
	• közlekedési és távközlési szolgáltatások • környezetvédelem, stb. 6.) Soroljátok fel az állami költségvetés 3 legfőbb bevételi forrását! • egészségügyi- és nyugdíjjárulék • általános forgalmi adó • személyi jövedelemadó				
	Kérdések az <u>állami kiadásokkal</u> foglalkozó csoportok számára: 1.) Soroljátok fel olyan intézményeket, melyeket az állam tart fent! • kórházak • iskolák • minisztériumok • stb. 2.) Az állami, vagy önkormányzati foglalkoztatottakat közalkalmazottaknak nevezzük, bérüket az állami, vagy az önkormányzati költségvetésből finanszírozzák. Mely foglalkozások tartoznak ebbe a kategóriába? • rendőr • tanár • egészségügyi dolgozók • stb. 3.) Milyen pénzbeli juttatások formájában támogatja az állam a családokat? • családi pótlék • gyes, gyed • csok 4.) Mit nevezünk államadósságnak? • Egy adott országban a kormány adósságainak (tartozásainak) összege. Fogalmába beletartozik az állam, az állami beruházásokat kezelő intézmények, valamint az állami vállalatok hitel-tartozásai. A hitelek törlesztése évente történik. 5.) Soroljátok fel az állami költségvetés azon kiadásait, melyek aránya meghaladja a 9 százalékot! • nyugdíjellátás • társadalombiztosítás • oktatás • kormányzati működés • egészségügy • közlekedés és távközlés				
6'	A részproblémák megválaszolása			csoportmunka	
	A csoportok feladata, hogy készítsenek gondolatterképet az általuk feldolgozott témáról a kiosztott papírokra.	ismeretek rendszerezése	gondolatterkép készítése	-	gondolatterkepmin- ta.png gondolatterkep1.png gondolatterkep2.png
1'	Csoportok párosítása A különböző témákat feldolgozó csoportok párosítása a terem elrendezésének leginkább				

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
	megfelelő módon. Az óra következő fázisának középső részében 10-10-10 fő fog együtt dolgozni.				

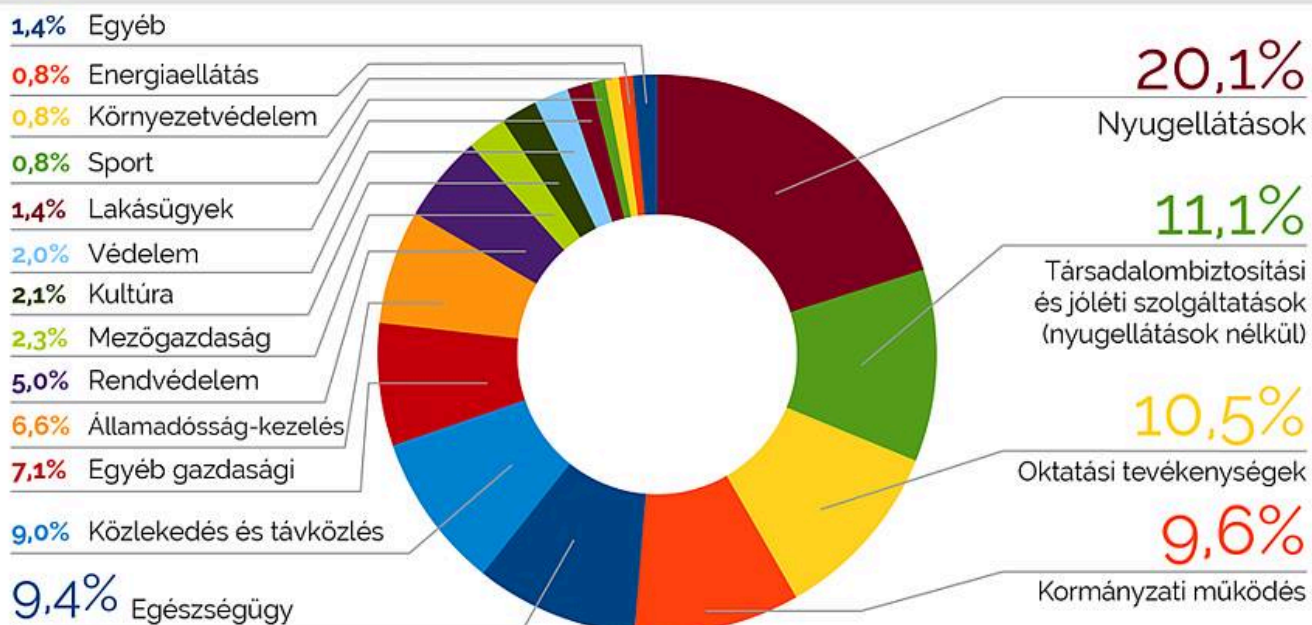
Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
15'	A probléma megválaszolása			csoportmunka	
4'	A két csoport kicseréli egymás között az elkészített gondolattérképeket. <u>Feladat:</u> Fogalmazzatok meg kérdéseket a kapott gondolattérképek alapján!	alkalmazó rögzítés	kérdésalkotás	-	-
3'	Az a csoport, amelyik az állami bevételekkel foglalkozott, megválaszolja a kérdéseket.		kérdések megválaszolása	2-2 csoport dolgozik együtt	-
3'	Az a csoport, amelyik az állami kiadásokkal foglalkozott, megválaszolja a kérdéseket.				
5'	Az alábbi – papíron kiosztott – kérdések megválaszolása csoportonként. <i>Optimális esetben az állami bevételek és a kiadások összege megegyezik. Hogyan nevezzük ez ettől eltérő eseteket?</i> • többlet • hiány <i>Látható, hogy a bevétel és a kiadás oldala erősen különbözik egymástól.</i> <i>Mit tevékenységet végez az állam a bevételekkel?</i> • újraelosztás <i>Milyen más módon lenne megoldható a kiadási oldalon lévő intézmények, tevékenységek finanszírozása, ha az állam nem létezne?</i> • nem lenne ingyenes az oktatás, egészségügy, stb.	a probléma megválaszolása	a csoporttagok közösen válaszolják meg a kérdéseket	a csoportok újra külön dolgoznak	papíron kiosztott kérdések
1'	A tanulók fotót készítenek a csoport egyesített gondolattérképéről, amit elküldenek emailben a tanárnak.				
6'	<u>Összegzés</u> A csoportpárok 2-2 tagja a kivetített gondolattérkép segítségével 2-2 perc időkeretben bemutatja a problémára adott válaszát.	összefoglalás, rögzítés	-	tanulók által tartott előadás	projektor

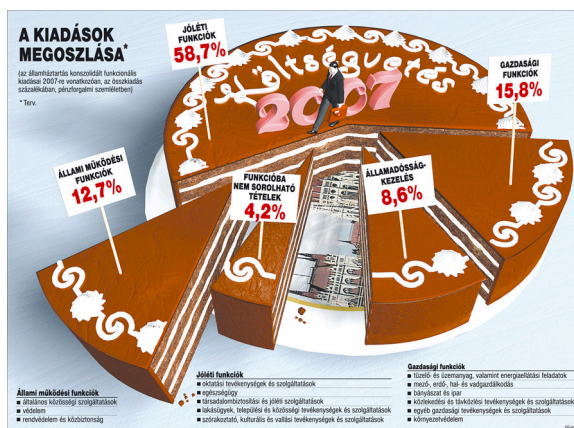
Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
4'	<u>Tanári értékelés</u> • otthoni munka • közös tevékenység • időkeret betartása • megfogalmazott kérdések • elkészített gondolattérképek <u>Tanulói értékelés</u> Minden csoportból 1-1 tanuló néhány mondatban értékeli az órai munkát. • Miért volt jó csoportban dolgozni? • Mi volt nehéz a csoportmunkában?	szóbeli értékelés	-	frontális osztálymunka	-

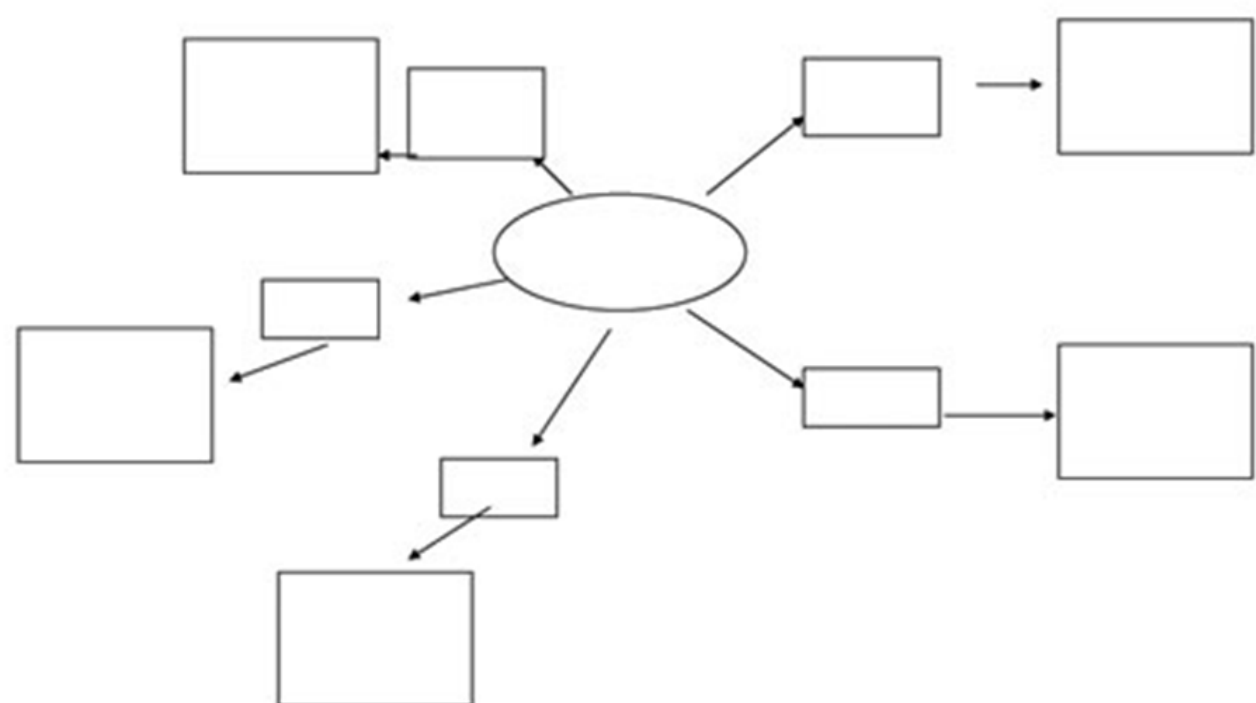
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK

KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK

ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS

BEVÉTELEK

ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS

KIADÁSOK